

5800 KILOMEETRIT KOOLINI

TUNNIKAVA

KOOLIASTE

II kooliaste

TUNNI PIKKUS

90 minutit (2 x 45 min)

Olenevalt õpetaja ajalistest võimalustest võib õpilastel lasta filmi läbi vaadata ka kodus ja paluda neil tundi tulla koos märkmetega.

AINE

Ühiskonnaõpetus ja inimeseõpetus

TEEMA VÕI KURSUS

Laste õigused, eluolu ja haridus erinevates maailma paikades

AINELÕIMING

Eesti keel ja kirjandus (tekstiloomine, arutluse kirjutamine)

ÕPITULEMUSED

II kooliastme õpitulemus: õpilane nimetab lapse õigusi ja kohustusi, märkab laste õiguste rikkumist ja otsib vajaduse korral abi.

Tunnikava õpitulemused: õpilane analüüsib filmi põhjal erinevates maailma paikades elavate laste eluolu, koolielu ja õigusi, koostades oma järelduste põhjal sidusa arutluse.

MAAILMAKODANIKU PÄDEVUSMUDELIGA SEOTUD ÕPITULEMUSED

Rahu ja konfliktide lahendamine: õpilane mõistab inimeste vahelisi erinevusi ja sarnasusi.

Pühendumine ja vastutustunne: õpilane huvitub kohalikest, riiklikest ja üleilmsetest teemadest.

Avatus ja austus: õpilane mõistab inimeste sarnasusi, väärtustab eripära.

Uuriv, kriitiline ja loov mõtlemine: õpilane põhjendab oma seisukohti, tuginedes faktidele ja näidetele.

KESTLIKU ARENGU EESMÄRGID

4. eesmärk: kvaliteetne haridus

10. eesmärk: ebavõrdsuse vähendamine

MEETODID

- Filmi vaatamine ja vaatlusmärkmete tegemine
- Iseseisev kirjalik töö (arutluse kirjutamine)
- Ühine klassiarutelu

ÕPPEVAHENDID

- Dokumentaalfilm „5800 kilomeetrit koolini“ (näitamiseks vajalik projektor ja helitehnika), [5800 kilomeetrit koolini – Maailmakool](#)
- Õpilastele välja trükitud või digitaalselt jagatud töölehed ja hindamismudel
- Paber ja kirjutusvahend (või arvutid) arutluse kirjutamiseks

Küsimused võib kuvada ka tahvlile ja õpilased saavad vastused kirjutada enda vihikusse.

TUNNI PÕHISÕNUM

Igal lapsel maailmas on õigus haridusele, kuid kultuuriline, geograafiline ja majanduslik taust muudavad hariduse kättesaadavuse ning koolitee kogemuse väga erinevaks. Filmi kaudu õpivad noored märkama kultuurilisi ja eluolulisi erinevusi ning sarnasusi, arendades endas empaatiavõimet ja globaalset vastutustunnet. Mõistes, milliseid pingutusi peavad mujal maailmas elavad lapsed hariduse omandamiseks tegema, õpib õpilane paremini väärtustama iseenda võimalusi.

SISSEJUHATUS JA HÄÄLESTUS (10 min)

Õpetaja tutvustab tunni teemat, eesmärgi ja tegevusi: kõigepealt vaadatakse filmi laste kooliteest ja igapäevaelust ning seejärel kirjutatakse nähtu põhjal ülevaade.

Eelmises tunnis oli võimalik kasutada laste õiguste teema käsitlemiseks metoodilist kogumikku „[Õigus olla laps](#)“ ja ülesannet „[Õigus kadunud](#)“, mille abil said õpilased laste õigustega paremini tutvavaks. Töölehte saab kasutada ka abivahendina, et siduda arutluses lapse õigusi filmis nähtuga.

Õpetaja jagab kätte töölehed ja selgitab, et filmi vaatamise ajal on õpilastel kohustus teha märkmeid. Õpilased peavad joonistama vihikusse kahe lahtriga tabeli või kasutama töölehel olevat tabelit, kuhu märgivad üles tähelepanekud **üldise eluolu** ja **koolielu kohta** (mis on sarnast ja mis erinevat võrreldes meie eluolu ja koolieluga).

*Õpilased teevad märkmeid individuaalselt, kuid arutluse võivad kirjutada koos paarilisega. Käesoleva materjali autor rakendab just seda lähenemisviisi.

FILMI VAATAMINE (ca 35–40 min)

*Filmi võib lasta vaadata ka kodutööna.

Kogu klass vaatab üheskoos filmi „5800 kilomeetrit koolini“. Õpilased teevad vaatamise ajal iseseisvalt märkmeid, keskendudes etteantud kategooriatele. Õpetaja jälgib, et õpilased paneksid kirja detaile, mille põhjal saaksid nad hiljem arutluse kirjutada (nt laste õiguste rikkumise või tagamise olukorrad, elamistingimused).

ISESEISEV KIRJATÖÖ (30 min)

Pärast filmi vaatamist algab iseseisev töö. Õpilased kirjutavad kogutud märkmete ning etteantud 8 küsimuse põhjal sidusa ja ühtse arutluse (üle 100 sõna, vastavalt klassi tasemele).

Oluline nõue: teksti ei tohi kirjutada kavapunktidena ega küsimuste ja vastuste vormis. Uus mõte peab algama uult realt.

Õpetaja tuletab meelde, et töö esitusviis, teksti seotus ja korrektse kirjakeele kasutamine annavad olulise osa hindest (vastavalt hindamismudelile).

KOKKUVÕTE JA ARUTELU (10 min)

Ühine lõpuarutelu ja teema kinnistamine.

1. Mis teid filmi juures kõige enam üllatas?
2. Kuidas erinesid filmis nähtud laste koolitee ja eluolu teie omast?
3. Kas ja kuidas olid filmis laste õigused (nt õigus haridusele, mängule, turvalisusele, tervisele) tagatud?
4. Kuidas saaksime parandada hariduse kättesaadavust maailmas?

VÕIMALIKUD JÄTKUTEGEVUSED

Kultuuride võrdlus: õpilased võivad gruppitööna uurida mõne teise piirkonna haridussüsteemi (nt Aasia, Lõuna-Ameerika) ja teha klassile ettekande.

Heategevusprojekt: klass arutleb, kas ja kuidas on võimalik toetada arengumaade laste haridust (nt Mondo Tarkusefond, kirjasõprussuhted).

Lõiming kunstiga: plakati loomine teemal „Igal lapsel on õigus haridusele“.

ÕPILASE TÖÖLEHT JA HINDAMISMUDEL

I OSA. FILMI VAATAMINE (MÄRKMED)

Tee endale vihikusse kahe lahtriga tabel või kasuta allolevat, kuhu jätad ruumi märkmete kirjutamiseks. Oluline on teha filmi vaatamise ajal märkmeid!

MIDA NÄED FILMIS LASTE ELUOLU KOHTA?	MIDA NÄED FILMIS KOOLIELU KOHTA?
<i>(Kuidas inimesed elavad? Mis on filmis erinevat võrreldes meie eluoluga ja mis on sarnast?)</i>	<i>(Mis on filmis erinevat võrreldes meie koolieluga ja mis on sarnast?)</i>

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

III OSA. HINDAMISMUDEL (MAKSIMAALSELT 15 PUNKTI)

ASPEKT / PUNKT	3 punkti	2 punkti	1 punkti
Teemade kajastamine	Olete vastanud kõikidele küsimustele sellises mahus, nagu nõutud.	Olete vastanud kõikidele küsimustele, aga mõnele ainult osaliselt.	Olete vastanud paljudele küsimustele väga pinnapealselt.
Töö esitusviis	Töö on lahendatud originaalselt.	Töö esitusviis on sobiv.	Oleksite pidanud töö esitusviisi paremini läbi mõtlema.
Töö seotus	Töö moodustab terviku.	Töö vajaks paremat sidumist.	Töö punktid pole omavahel seotud või on seotud väga nõrgalt.
Kirjakeel	Töö keelekasutus on korrektne.	Töös esineb mõni keeleviga.	Töös esineb palju keelevigu.
Lapse õigused (6. ja 7. küsimus)	Olete leidnud filmist konkreetseid seoseid lapse õigustega ja seletanud need lahti.	Olete nimetanud lapse õigusi, kuid seoseid filmis nähtuga on vähe.	Olete nimetanud lapse õigusi, kuid ei ole neid sidunud filmis nähtuga.

Hinded

13,5–15 punkti = hinne **5**

11–13 punkti = hinne **4**

7,5–10,5 punkti = hinne **3**